

Изх. номер: А 194 / 12 януари 2015

До г-жа Милена Дамянова и членовете на
Комисията по образованието и науката
43 Народно събрание

ПОЗИЦИЯ

относно проектозакона за предучилищното и училищното образование

Предложения:

1. В чл.2, ал.3, цитирана по-долу, да се включи текстът в **болд шрифт**:

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование са детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие, българските училища зад граница и специализираните обслужващи звена.

В раздел II „Видове институции” да се включи НОВ ЧЛЕН: ***Българските училища зад граница водят обучение по учебните предмети, които се отнасят до български език и литература, история и география на България, осъществявано от организации на българи, живеещи извън Република България, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на културно-образователна дейност или организирани към дипломатическите мисии на България.***

Обосновка:

Проектозаконът (чл.163, ал.2) „признава компетентностите, придобити след успешно завършено обучение по учебните предмети „Български език и литература”, „История и цивилизации” и „География и икономика” в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, осъществени от финансирани при условията и по реда на този закон организации на българи, живеещи извън Република България. Според проектозакона, дейността на образователните институции, които го реализират, се подпомага, както и досега, от държавния бюджет (чл. 295). Логично е тези институции да бъдат признати в проектозакона и по този начин да се включат в българската образователна система. Това ще даде възможност за методическото регулиране (стандарты, програми, планове) и контрол на обучението по тези предмети, както и за повишаване на качеството на тази дейност.

Според Националната стратегия за българските граждани и историческите български общности по света (Решение на МС от 23.07.2014 г.) V. 2.2.„Образователна политика”,

Държавната политика по отношение на българските училища в чужбина, осъществявана от МОН, отчита съхраняването на българския език като най-важният елемент за запазване на национална идентичност на българските граждани и на историческите български общности в чужбина. Това (с) особено се отнася до най-младото поколение българи и децата от смесените бракове.

Значението на съхраняването и разпространението на българския език и знанията за България за националната сигурност на страната налага институциите, които я осъществяват, да бъдат съставна част от нейната образователна система.

2. Предвид горното, за българските училища зад граница (БУГ):

А) Да се разрешат всички форми на обучение - **чл. 104** (случаите по **чл. 105 (2) 1** – *повъзрастни от останалите ученици* или **3** – *прекъснали обучението за 3 и повече години* – тъй като тези случаи са често срещани извън България.

Б) В **чл. 111** за БУГ да се разреши дистанционната форма от 4 до 12 клас, с оглед на това да се създадат условия за обхващане на максимален брой ученици.

В) БУГ да бъдат включени в **чл. 109** и **110**, които регламентират индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Г) **чл. 149** да включва изготвяне на адаптирани програми и учебници за БУГ.

Д) **чл. 283 (3)** – Министерският съвет да определи разходни стандарти за дете и ученик от БУГ, диференцирани съобразно стандартите на живот в държавите, в които се намират.

Е) Без връзка с БУГ: Да се редактира **чл. 164**: Въвеждането на термина «информален» е абсолютно излишно и неподходящо от няколко гледни точки, особено в едно и също изречение с широко употребявания термин «неформален».

София, 10.01.2015

Председател:

Д-р Боян Кулов